

Központból – intézet *A funkcióváltás lépéssora*

Intézményünk – a Csongrád Megyei Tanács Művelődési Központja, vagy ahogy nevezzük: az MMK – a bekövetkezett társadalmi változások hatására olyan kényszerű lépések megtétele előtt áll, amelyek mentesíthetik a jelenlegi szervezetet az évek során ráaggatott ballasztoktól, funkciótlan/fölösleges feladatoktól, státuszoktól, s biztosíthatják az így "megtisztított" szervezet társadalmilag adekvát működését. *(Ennek elméleti alapjait lásd Bárkányi Júlia: A fejlesztő szervezet című írásában.)*

Az alábbiakban azt próbálom megfogalmazni – szigorúan praktikus gondolkodással -, melyek azok a konkrét lépések, amelyekkel a fenti állapot elérhető. Előtte azonban röviden jellemzem a megyei művelődési központot mint szervezetet.

Intézményünk struktúrája és tevékenysége a következőképpen tagozódik:

IGAZGATÓ				
Szervezési-titkársági Csoport (4 fő) – személyzeti munka – gépirás, postázás stb.	Közművelődési Osztály (8 fő) - helyi tevékenység - szakági munka - szakma- és településfejlesztés	Tár- és technikai Osztály (7 fő) – médiakölcsönzés – video- és számítógép-kultúra terjesztése – képzések technikai segítése – kiadványok készítése stb.	Gazdasági Osztály (10 fő) – gazdálkodás – működtetés – gépjárművek stb.	Belső ellenőr

Gazdálkodási sajátosság, hogy kb. két éve gazdasági osztályunk bonyolítja le a – velünk társbérletben élő – megyei pedagógiai intézet pénzügyeit az onnan kapott státuszokkal (is), továbbá pénztári kifizetői vagyunk a megyei művelődési osztály szakfelügyeletének és minden olyan ügynek, melyet a fenntartó ránk ró.

Szervezeti érdekesség, hogy a megyei tanács nálunk helyezte el – közvetlen igazgatói hatáskörben – saját belső ellenőrt, aki a megyei intézményeknél végez vizsgálatokat.

Infrastruktúránkról: létünk tárgyi keretei a megyei tanács oktatási intézetében bérelt (!) irodák és tantermek; rendelkezünk saját telefontal; 1–1 személyautóval, mikrobusszal és nagybusszal; jó minőségű video és számítógép-parkkal, valamint háziyomdával

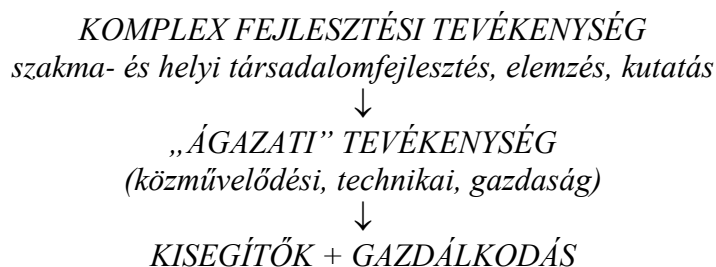
A fent leírt 30 fős szervezetet az alábbiak szerint kell/lehet racionalizálni

I. Változatlan működési keretek között (azaz: "rögtön", saját hatáskörben):

1. Tisztázni az intézményi tevékenység logikáját, prioritásait, az új funkció megvalósulását s az ehhez szükséges munkamegosztást (pl. a félállások/helyettesítések ügyét).
2. Megszüntetni:
 - a helyi szolgáltató tevékenységet;
 - a "megyei szemetesládá"-funkciót, vagyis: amit megkapunk/elvállalunk diszfunkcionális pluszmunkaként;
 - az országos/megyei kulturális nagyrendezvények fővállalkozói lebonyolítását, s "visszahúzódní" azok szellemi–szakmai segítségébe;
 - az eredetileg is diszfunkcionális, mára pedig formálisan sem létező szervezési-titkársági csoportot, s az ott lévő feladatokat vissza ill. szét kell osztani.
3. Csökkenteni a létszámot (2 gépkocsivezető; 1–1 , könyvtáros, gépiró, "történész": –5 fő). Ennek előfeltételeként el kell adni a buszt és a Daciát, ill. sajátgépjármű-használati jogot és költségvetést kell biztosítani a szakalkalmazottaknak; továbbá: 1 fő médiatárost kell foglalkoztatni (esetleg szűkített anyaggal);
4. Létrehozni a fejlesztési csoportot/osztályt.

II. Új működési keretek között (a fenti előfeltételekkel):

1. Visszaadni az idetett feladatokat, státuszokat és pénzeket funkcionális helyükre: 3 gazdasági előadót a Pedagógiai Intézetnek, a belső ellenőrt pedig a megyei önkormányzati hivatalnak (–4 fő).
 2. Megszüntetni a kölcsönző jellegű. médiatárat (ill. átadni más, e tevékenységgel adekvátabb szervezetnek), csak szűk, szakkönyvtári anyag maradjon saját szükségletre (–1 fő).
 3. Rávenni ("kényszeríteni") a társintézményeket a korrekt együttműködésre: az épület partneri alapon kötött szerződésekkel való leoptimalisabb használatára, ill. a szellemi integrációra a lehetséges szakmai határig.
 4. A jogilag lehetséges időpontban megszüntetni a szervezési csoportvezetői–személyzetis–népművelő diszfunkcionális státuszt (–1 fő).
 5. Elkezdeni és kialakítani az alábbi új struktúrát, amelynek jellemzője a csökkentett hierarchikusság, a horizontális kapcsolatok túlsúlya, az, autonóm értelmiségi tevékenység és kooperáció, a többfunkciós kisegítő munkakörök lehetősége, a rugalmas és mozgékony szervezet fölépítése.
- A **Megyei Művelődési Intézet** szellemi–logikai fölépítése:

Megjegyzés: mint látható, az intézményi munkát a „fejlesztés szellem” hatja át, ehhez rendelődik a szükséges ágazati és kisegítő tevékenység.

- A **Megyei Művelődési Intézet** szervezeti felépítése:

IGAZGATÓ - szakmai profil - munkafeltételek - menedzselés			
4 fejlesztési szakalkalmazott	4 közművelődési szakalkalmazott	2 technikai- információs szakalkalmazott	1* + 2 gazdasági előadó 1–1 technikus gk. vez/egyéb könyvkötő nyomdász gépíró hiv. segéd/takarító

* 1 fő gazdasági előadó sajátos fejlesztő munkát is végez.

Megjegyzés: valamennyi beosztott szervezetileg mellérendelt, csak a tevékenység egyes feladataiban lehet valaki alkalmilag kiemelt "első az egyenlők közül". Ezek azonban rugalmasan és mozgékonyan változnak, nincs rögzített hierarchia. Létszám: 20 fő.

Befejezésül néhány fontos alapelv:

1. Az itt leírt lépések egymásra épülő rendszert alkotnak, tehát csak valamennyi – fel nem cserélt sorrendű – megtétele adja a várt eredményt.

2. E lépéssor egyéni problémákat is gerjeszt, amelyek ugyan nem jelenthetik azok kikerülését, ámde lehetséges mértékig humánus kezelését igen.
3. Éppen ezért (is) a legteljesebb belső (intézményi) – s ahol szükséges, külső – nyilvánosság szükségeltetik a program végigvitelében.

* * *

Az itt leírt lépéssor még jelenlegi létfeltételeinkkel számolt. Fontosnak tartom azonban megjegyezni, hogy intézményünk működéséhez más helyet/épületet kell találni. Ennek több oka is van. A megyei tanács tulajdonában levő újszegedi (Közép fasori) épület nem alkalmas sem jelenlegi, sem elképzelt funkciókra. Ezért használata ésszerűtlen és gazdaságtalan, tehát: pazarló. Joggal vált(ott) hát ki a város közvéleményéből ellenérzéseket. (Más irányú hasznosítását célszerű végiggondolni, de ez már túllépi írásom kereteit)

A Megyei Művelődési Intézet számára a szerényebb, praktikusabb, olcsóbb, sőt: funkcionálisabb létfeltételeket kell biztosítani. Most optimális megoldásnak megfelelő mennyiségű és minőségű "irodasor" látszik, az elengedhetetlenül szükséges infrastruktúrával.

De bárhol működünk is, létünk előfeltétele az I. pont szemléletváltást bizonyító lépéssora, s hogy konzekvensen megvalósítsuk az új – fejlesztő – szervezetet.